

องค์กรจัดการเลือกตั้งในต่างประเทศ^๖

องค์กรจัดการเลือกตั้งในแต่ละประเทศอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น Independent Electoral Commission, National Election Commission, High National Election Commission หรือ Election Commission เป็นต้น (โปรดดูเอกสาร ๑: List of Electoral Management Bodies : EMBs) นอกจากนี้รูปแบบการจัดองค์กรยังมีความแตกต่างกัน โดยอาจแบ่งได้เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑. องค์กรอิสระ (Independent model) องค์กรจัดการเลือกตั้งในรูปแบบนี้มีอิสระในการบริหารงานและการจัดการงบประมาณของตนเอง องค์กรรูปแบบนี้ไม่ต้องรับผิดชอบต่อรัฐบาล แต่อาจจะรับผิดชอบต่อฝ่ายนิติบัญญัติหรือองค์กรตุลาการ ตัวอย่างประเทศที่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งรูปแบบขององค์กรอิสระ ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา อินเดีย อินโดนีเซีย ไนจีเรีย ปากีสถาน โปแลนด์ โรมานี แอฟริกาใต้ ศรีลังกา ไทย และสหราชอาณาจักร ทั้งนี้ ในบางประเทศมีการกำหนดรับรององค์กรจัดการเลือกตั้งไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย เช่น มาตรา ๑๙๐ และมาตรา ๑๙๑ ของรัฐธรรมนูญประเทศแอฟริกาใต้

๒. ในบางประเทศองค์กรจัดการเลือกตั้งอาจประกอบด้วยองค์กรอิสระสององค์กร เช่น ประเทศโรมาเนีย มี Permanent Electoral Authority ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและกรอบแนวทางในการบริหารจัดการการเลือกตั้ง รวมถึงเตรียมความพร้อมต่างๆ สำหรับการเลือกตั้ง ส่วนองค์กรที่สองคือ Central Electoral Bureau ทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง ซึ่งจะมีการจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเพื่อการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

๓. ส่วนราชการ (Executive model) องค์กรจัดการเลือกตั้งในรูปแบบนี้เป็นส่วนราชการ (ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง เช่น กระทรวงมหาดไทย หรืออาจเป็นราชการส่วนท้องถิ่น) ซึ่งควบคุมดูแลโดยรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการ ตัวอย่างประเทศที่มีองค์กรในลักษณะนี้ ได้แก่ เดนมาร์ก สวีเดน สิงคโปร์ สวิตเซอร์แลนด์ ตุนิเซีย และสหรัฐอเมริกา

๔. องค์กรรูปแบบผสม (Mixed model) องค์กรจัดการเลือกตั้งในรูปแบบนี้ประกอบด้วยคณะกรรมการที่เป็นอิสระทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แต่การดำเนินการจัดการเลือกตั้งเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร (ส่วนราชการ) โดยคณะกรรมการทำหน้าที่กำกับดูแล ตัวอย่างประเทศที่มีองค์กรในรูปแบบนี้ ได้แก่ คาเมรูน ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น มาลี เซเนกัล และสเปน

^๖จัดทำโดย คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

^๖ที่มา The Electoral Knowledge Management: <http://aceproject.org/ace-en/topics/em/ema/ema04/default>

ทั้งนี้ จากการสำรวจของ The International Institute for Democracy and Electoral Assistance: IDEA เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ซึ่งทำการสำรวจประเทศต่างๆ จำนวน ๒๑๗ ประเทศ พบว่าร้อยละ ๖๓ ของประเทศดังกล่าวมีองค์กรกำกับดูแลการเลือกตั้งในรูปแบบขององค์กรอิสระ ร้อยละ ๒๓ มีองค์กรกำกับดูแลในรูปแบบของส่วนราชการ และร้อยละ ๑๒ มีองค์กรกำกับดูแลการเลือกตั้งในรูปแบบผสม (ร้อยละ ๒ ไม่มีการเลือกตั้งในระดับชาติ)

รายชื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งในประเทศต่างๆ

Afghanistan: Independent Election Commission

Albania: Central Election Commission

Australia: Electoral Commission

- Australian Capital Territory: Electoral Commission
- New South Wales: Electoral Commission
- Northern Territory: Electoral Commission
- Queensland: Electoral Commission
- South Australia: Electoral Commission
- Tasmania: Electoral Commission
- Victoria: Electoral Commission
- Western Australia: Electoral Commission

Bangladesh: Election Commission

Belarus: Central Election Commission

Belize: Elections and Boundaries Commission

Bolivia:

- Plurinational Electoral Organ (since 2010)
- National Electoral Court (defunct since 2010)

Brazil: Superior Electoral Court

- Regional Electoral Courts

Republic of China (Taiwan): Central Election Commission

Canada: Elections Canada

- Directeur général des élections du Québec
- Elections Alberta

- Elections BC
- Elections Manitoba
- Elections New Brunswick
- Elections Newfoundland & Labrador
- Elections Nova Scotia
- Elections Nunavut
- Elections NWT
- Elections Ontario
- Elections Prince Edward Island
- Elections Saskatchewan
- Elections Yukon

Colombia: National Electoral Council

Democratic Republic of the Congo: Independent National Electoral Commission

Egypt: High Elections Committee

Ethiopia: National Election Board

France: Constitutional Council

Ghana: Electoral Commission

Guyana: Elections Commission

Haiti: Provisional Electoral Council

Hong Kong: Electoral Affairs Commission

India: Election Commission

Indonesia: General Elections Commission

Iran: Guardian Council

Iraq: Independent High Electoral Commission

Israel: Israeli Central Elections Committee

Kenya:

- Interim Independent Electoral Commission (since 2008)
- Electoral Commission (defunct since 2008)

Liberia: National Elections Commission

Libya: High National Election Commission

Malaysia: Election Commission

Mexico:

- Federal Electoral Institute
- Federal Electoral Tribunal

Moldova: Central Election Commission

Myanmar (Burma): Union Electoral Commission

Nepal: Election Commission

New Zealand: Electoral Commission

Nicaragua: Supreme Electoral Council

Nigeria: Independent National Electoral Commission

Pakistan: Election Commission

Palestine: Central Elections Commission

Philippines: Commission on Elections

ทั้งนี้หลังการประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว เฉพาะศาลเหล่านี้เท่านั้นที่จะสามารถวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้:

- Presidential Electoral Tribunal (entirely composed of the Supreme Court)
- Senate Electoral Tribunal
- House of Representatives Electoral Tribunal
- Regional Trial Courts for local officials

Puerto Rico: State Elections Commission

Russia: Central Election Commission

Singapore: Elections Department

South Africa: Independent Electoral Commission

South Korea: National Election Commission

Spain: Junta Electoral Central

Sri Lanka: Election Commission of Sri Lanka

Sweden: Election Authority

Tanzania: National Electoral Commission

Thailand: Election Commission

Tunisia: Independent High Authority for Elections

Turkey: Supreme Electoral Council

Ukraine: Central Election Commission

United Kingdom: Electoral Commission

United States:

- Election Assistance Commission, บริหารจัดการเลือกตั้งระดับชาติและกำหนดมาตรฐานสำหรับการเลือกตั้งในระดับมลรัฐและในระดับท้องถิ่น
- Federal Election Commission ควบคุมการบังคับใช้กฎหมายกำหนดงบประมาณในการหาเสียง
- Electoral Commission เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ๑๘๗๖ โดยเฉพาะ
- Florida: Election Commission
- Illinois: Illinois State Board of Elections
- New York: State Board of Elections
- Oklahoma: State Election Board
- Virginia: State Board of Elections

Uruguay: Electoral Court

Venezuela: National Electoral Council

Zimbabwe: Electoral Commission